

[Justitsministeren.]

Ved de i de nordiske Stater gældende familieretlige Love er der gennemført i Hovedsagen ensartede Regler, idet der kun paa enkelte Punkter findes Uoverensstemmelser af Betydning. Paa Grund af denne i det store og hele fælles Lovgivning er det ønskeligt, at der i en Konvention opstilles Regler for, hvorledes der af Myndighederne og Domstolene skal forholdes, hvis f. Eks. en Nordmand eller Svensker ønsker at indgaa Ægteskab her i Landet eller vil skilles her eller adoptere her — eller hvis f. Eks. en herboende Finne er umyndig eller bliver umyndigserklæret. De samme Spørgsmaal kommer selvfølgelig ogsaa frem overfor Danske, der opholder sig i de andre nordiske Stater, og Konventionens Regler gælder ligeledes herfor.

De største Vanskeligheder under Udarbejdelsen af Konventionens Bestemmelser opstod ved, at Danmark og Norge fastholder det saakaldte Domicilprincip, d. v. s., at hvert Lands Myndigheder anvender sin egen Lovgivning paa alle i Landet bosatte Personer, selv om de er udenlandske Statsborgere. Finland og Sverige hylder derimod det saakaldte Nationalitetsprincip, hvorefter en fremmed Statsborgers Retsstilling i familie- og personretlig Henseende i Almindelighed skal bedømmes efter Loven i den Stat, hvor han er Statsborger.

Vanskelighederne, der hidrører fra de to nævnte Principper, er i Konventionen løst paa en god og tilfredsstillende Maade. Man er enedes om i Hovedsagen at lægge et Domicilprincip til Grund. De valgte Løsninger tilstræber at give lette og sikre Afgørelser og i vidt Omfang at anvende den Stats Lovgivning, hvis Myndigheder kommer til at træffe Afgørelsen. Paa den anden Side gør Lovreglernes store Ensartethed det ubetænkeligt at se bort fra Nationalitetsprincipets Formaal, som er at beskytte Personens en Gang erhvervede Retsstilling ogsaa ved den anden Stats Afgørelser og at hævde en Statsborgers Pligt til ogsaa i det andet Land at følge sit Hjemlands Lovgivning. Endelig vil Ensartetheden i de nordiske Staters Lovgivning medføre, at det ofte vilde være et nærmest formelt Krav, at en Myndighed i en af Staterne skulde anvende en af de andre Staters Lovgivning.

Det er dog ikke lykkedes helt at gennemføre Domicilprincippet. En Undtagelse fra dette Princip er saaledes gjort i Konventionens Artikel 1, der giver Regler for

Ægteskabs Indgaaelse. For at en finsk, islandsk, norsk eller svensk Statsborger skal kunne indgaa Ægteskab her i Landet i Overensstemmelse med de i Ægteskabsloven af 30. Juni 1922 givne Regler, maa han have boet her i to Aar og stadig være bosiddende her. Har han ikke boet her saa længe, skal Ægteskabsbetingelserne prøves efter Statsborgerlandets Lovgivning; denne Prøvelse skal foretages af de danske Myndigheder, men den paagældende kan ogsaa møde med en Attest — en saakaldet Ægteskabsattest — fra sit Hjemlands Myndigheder om, at der intet er til Hinder for det paatænkte Ægteskab. Denne Hensyntagen til en Persons nationale Lovgivning er nødvendig for at forhindre, at et kortvarigt Ophold benyttes til at omgaa Statsborgerlandets Lovgivning. En svensk Statsborger maa f. Eks. ikke indgaa Ægteskab, hvis han lider af Epilepsi eller Kønssygdom, medmindre han opnaar særlig Tilladelse dertil, og det vilde derfor virke stødende og uheldigt, om en saadan Person, der forgæves i Sverige har forsøgt at opnaa den fornødne Tilladelse til Ægteskabs Indgaaelse, blot ved at rejse til Danmark og opfyldte den danske Ægteskabslovs ikke *saa* strenge Forskrifter skulde kunne indgaa Ægteskabet her. Paa tilsvarende Maade vilde det føles, hvis en finsk Statsborger, som ønsker at indgaa Ægteskab med sin Niece, hvilket i Finland er absolut forbudt, blot ved at foretage en Rejse til Danmark kunde sætte sig ud over den finske ufravigelige Regel.

Den Ordning, som Artikel 1 foreskriver, har sit Forbillede i den dansk-svenske Overenskomst af 5. Oktober 1907, i hvilken der vel ikke er fastsat en bestemt Tidsfrist af 2 Aar eller lignende, men ved hvis Gennemførelse man i Praksis som Hovedregel har fastsat en Tidsfrist af 2 Aar.

En anden Fravigelse fra Domicilprincippet findes i Artikel 9, hvorefter Separation ikke kan meddeles en finsk Statsborger, medmindre han er og i de sidste to Aar har været bosat i den Stat, hvor Separation søges. Denne Undtagelse er begrundet i Frygt for Omgaaelse af den finske Ægteskabslov, der ikke kender Separationsinstituttet, derved, at finske Statsborgere ved midlertidigt at tage Ophold i Danmark, Island, Norge eller Sverige skulde opnaa en Separation, som de ikke kunde opnaa i Finland; ved at fastsætte en saa forholdsvis lang Tidsfrist som 2 Aar for Bosættelsen skulde Muligheden for Omgaaelse af den finske Lov være tilstrækkelig vanskeliggjort.